

היתה נקראת אצל הבעש"ט סעודת משיח, כי ב"אחרון של פסח מאיר גילוי הארת המשיח ומאחר שגילה זה לרבים וציוה לפרסם זאת, מובן שזה שייך לכל אנשי הדור.⁷

ו. אם ישנם כאלה שלא קיימו מנהג זה עד עתה, בודאי יקיימו מנהג זה מכאן ולהבא,⁸ כשיסבירו להם גודל מעלת הענין (ובודאי ישנם כמה וכמה שיודעים ומבינים כו'), אף שלא הורגלו בו לפני זה.⁹

שתיית ד' כוסות בסעודת משיח

ז. המנהג דשתיית ד' הכוסות בסעודת משיח שנתגלה על ידי כ"ק אדנ"ע, הי' רק בנוגע לתלמידי ישיבת תומכי תמימים; ואילו כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו גילה ופירסם מנהג זה לכל ישראל, אנשים נשים וטף, והולך ומתפשט בכל תפוצות ישראל.¹⁰

(7) תשמ"ח שם ע' 142: "אנשים נשים וטף - כי הוא נשיא הדור, והנשיא הוא הכל".¹¹ ושם ע' 143: "והכוונה בזה . . . שמסעודת משיח באחרון של פסח, יומשך ההארה דמשיח בכל הענינים ופרטים בחיי היום יום (גם בגשמיות) של יהודי במשך כל השנה כולה. ובפשטות - שכל מה שיהודי עושה במשך כל השנה כולה, גם בעניניו הגשמיים, יהי' חדרו באלקות וקדושה (מעין ובדוגמא כפי שיהי' לאחרי ביאת המשיח), ועד למסירת נפש דיחידה שבנפש (בחי' משיח שבנפש), ובשלימות, כדבעי למיעבד".

(8) "ובפרט שגם מה שלא קיימו מנהג זה עד עתה אינו מפני התנגדות ח"ו, כי אם, מפני חסרון הידיעה וההבנה בגודל מעלת הענין כו', או מפני הרגילות בהנהגתו הקודמת, כלשון הידוע "מנהג אבותינו בידינו", ולכן, כשיסבירו לו גודל מעלת הענין וכו'".

(9) אחרון של פסח תשמ"ט - התוועדיות ע' 57: "...בודאי יתחיל לקיים מנהג זה, אף שלא הורגלו בו לפני זה, במכל שכן וק"ו מכללות החידוש דתורת הבעש"ט בדורות שלפני זה, ועאכ"כ לאחרי שתורת הבעש"ט בכללותה נתקבלה ונתפשטה בכל תפוצות ישראל".

ושם ע' 55-6: "...ועוד וגם זה עיקר - שכיון שנתפשט המנהג דאכילת סעודת משיח, הרי, ההנהגה דהערך האכילה היא היפך הציווי ד"אל תפרוש מן הציבור", והיפך הציווי דאהבת ישראל ואחדות ישראל, בכל השנה כולה, ועאכ"כ ביל"ט . . . היינו שבי"ט יש הדגשה יתירה על ההשתתפות עם הציבור כולו.

[ויש להוסיף בזה, שהחייב לקיים המנהג דאכילת סעודת משיח משום "אל תפרוש מן הציבור" (וכללות הציווי דאהבת ישראל ואחדות ישראל) הוא בתקפו גם כשהיחיד נמצא בביתו, בקרן זוית שלו, כי, אל"פ שהציבור אינו יודע שהיחיד פורש ממנו, הרי "כלפי שמי' גליא", ומה גם שהפרישה מן ציבור בענין מסויים יכולה להביא תוצאות בלתי-רצויות גם בענינים אחרים כו'; ועאכ"כ כשהפרישה מן הציבור תהי' **בפרהסיא**, כי ביל"ט מתאספים כולם בבית-הכנסת להתפלל בציבור, לשמוע קרה"ת וההפטרה כו', ומכרזים ברבים שבשעה פלונית יתאספו כולם יחדיו לסעודת משיח, וכיון שבמשך היום (בתפילה וכו') ראווה עם הציבור כולו, הרי העדר השתתפותו בסעודת משיח היא פרישה מן הציבור **בפרהסיא**, כך, שהנהגה כזו מושללת לגמרי].

ושם ע' 57: "...ע"פ כל האמור לעיל מובן עד כמה נוגע ומוכרח קיום המנהג דאכילת סעודת משיח באחרון של פסח גם ע"פ נגלה דתורה וכו'".

(10) אחרון של פסח תשמ"ח - התוועדיות ע' 173. וראה אחרון של פסח תש"נ - התוועדיות ע' 79: "שמנהג זה שייך לכל אחד ואחד מישראל, דאף שהתחלה בזה היתה בקשר לתלמידי הישיבה, הרי, בשנים הכי אחרונות ובחצי כדור התחתון דוקא הצטרפו למנהג זה רבים מישראל, ועד לכל אחד ואחד מישראל וכו'".

וראה אחרון של פסח תשמ"ט - התוועדיות ע' 59: "...ובשנים האחרונות הולך ומתפשט ונעשה מנהג פשוט בכל מקומות מושבותיהם של אנ"ש, אצל כל אלה השייכים ומצטרפים לאנ"ש - באופן דמוסיף והולך, כפי שרואים במוחש שהשפעתם של אנ"ש הולכת וגדלה ומתפשטת ומתקבלת בנקל יותר כו', ועד שאפילו אלה שבכמה וכמה ענינים ומנהגים (כולל ובמיוחד בעניני אכילה ושת"י) אינם שייכים לאנ"ש, נתפשט גם אצלם המנהג דשתיית ד' כוסות

אחרון של פסח לנצל כל רגע דיום זה

א. היות ואחרון של פסח הוא סיום וחזרתם וסך-הכל דימי הפסח¹ - מובן גודל ויוקר מעלת הזמן והצורך לנצל כל רגע ורגע דיום זה לתקן ולהשלים (גם מלשון שלימות) כל עניני העבודה דחג הפסח שיהיו באופן של שלימות.²

לאכול מצה שרוי' בכל הסעודות דאחרון של פסח

ב. ראינו בהנהגת כ"ק מו"ח אדמו"ר על שולחנו - שהי' מהדר לאכול מצה שרוי' בכל הסעודות דאחרון של פסח, החל מסעודת הלילה.³

בכל מאכל ומאכל אפי' במאכלים שלא רגילים לאכלם עם לחם

ג. לא רק פעם אחת בסעודה, או ג' פעמים, אלא בכל מאכל ומאכל, דגים ובשר כו', ועל אחת כמה וכמה מרק, הי' מערב מצה שרוי' (אפי' במאכלים שבמשך כל השנה כולה לא רגילים לאכלם עם לחם וכיוצא בזה).⁴

ד. כ"ק מו"ח אדמו"ר הורה גם לכל אלו שהסבו על שולחנו שיש לנהוג כן, וכן נהגו לא רק בפניו, בסעודות שהסבו על שולחנו, אלא גם שלא בפניו כו', ובמילא, נעשה הוראה לרבים,⁵ אנשים נשים וטף.⁶

סעודת משיח

ה. כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר, ש"סעודת אחרון של פסח

וזאת למודעי שהליקוט כולל הן השיחות המוגהות והן השיחות הבלתי מוגהות (רשימת השומעים), מתשמ"ח ואילך, והוא על אחריות המלקט בלבד.

(1) "ולכן הרי הוא גם בבחי' "מאסף לכל המחנות" לכל עניני חג הפסח".
(2) אחרון של פסח תש"נ - התוועדיות ע' 64: "כלשון המשנה "אם לא עכשיו אימת" - הן בנוגע להעבודה הקשורה עם הרגעים דיום זה, והן בנוגע לעבודה הקשורה עם כל ימי הפסח . . . והעיקר - להמשיך עניני הפסח על כל השנה כולה בנוגע לעבודה במעשה בפועל, שהרי בכל הענינים ישנו הכלל ש"המעשה הוא העיקר" וכו'".

(3) שיחת אחרון של פסח תשמ"ח - התוועדיות ע' 171: "...ועאכ"כ, באחרון של פסח - לא זו בלבד שמקילים באכילת מצה שרוי', אלא אדרבה, מדקדקים וממהרים לאכול מצה שרוי', כפי שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר אודות הנהגת אביו, כ"ק אדנ"ע, הן בנוגע לתכלית הזהירות ממצה שרוי' שבבעת ימי הפסח, והן בנוגע להיודור באכילת מצה שרוי' באחרון של פסח. וכן ראינו וכו'".

(4) שם ע' 171: "שמזה מובן גודל ההדגשה שבדבר, באופן דכל המרבה כו'".
(5) שם ע' 171: "לא רק הנהגה השייכת ליחיד סגולה, ועאכ"כ לא רק לנשיאים בלבד, אלא וכו'".

(6) שם ע' 171. ולהעיר משיחות לילות חג הפסח תשמ"ח הערה 259 - התוועדיות ע' 111: "התיקון והשלמות בנוגע לזהירות ממצה שרוי', נעשה (אף הוא) באחרון של פסח, שבו מהדרים לאכול מצה שרוי' דוקא".

בארץ-ישראל

יג. בארץ ישראל אוכלים סעודת משיח (וד' כוסות) בשביעי של פסח¹⁷.

יד. בקביעות שנה זו ששביעי של פסח חל בערב שבת – בודאי ימצאו אופן המתאים לערוך סעודת משיח בו ביום, ולהמשיך ולהוסיף – באופן ד"כפלים לתושי" – ביום השבת שלאחרי זה¹⁸.

הכנה לימי הקיץ

טו. ענינים השייכים לאחרון של פסח, סיום החג – שלאחריו מתחילים ימי הקיץ: א) בנוגע לפעולות בענין החינוך – להשתדל שגם בימי הקיץ יקבלו ילדי ישראל חינוך על טהרת הקודש, ועל כל פנים חינוך הכשר, במחנות-קיץ הכשרים, עד לטהרת הקודש, לרשמם בעוד מועד וכר¹⁹.

טז. ב) בנוגע לעניני עבודה דבירור המידות – כמ"ש רבינו הזקן בסידורו שנוהגין לומר פרקי אבות פרק אחד בכל שבת שבין פסח לעצרת, וטעם הדבר – כמבואר במפרשי מסכת אבות – שבימי הקיץ מתגבר טבע העולם כו', ולכן יש צורך להוסיף בעבודה דבירור המידות²⁰.

כינוס תורה

לערוך כינוס תורה באסרו חג, או בסמוך לו, בכל מקום

א. יש להזכיר ולערוך אודות המנהג בשנים אחרונות לערוך "כינוס תורה"²¹ למחרת הפסח (נוסף לה"כינוס תורה" שנערך בחג הפסח עצמו, לאחר ימים הראשונים), כנהוג

(17) אחרון של פסח תש"א הערה 77 – התוועדות ע' 86: "ולעיר שגם הפטורת היום ב"שירת דוד" קשורה עם הגילוי דמשיח בן דוד, ונאמרת לכבוד משיח, ועד"ז קריאת היום בשירת הים, שסיימה וחותרה על"ד הגאולה העתידה – "תביאמו ותטעמו בהר נחלתך גו' מקדש אדני- כוננו ידך", כש"ה' ימלך לעולם ועד", "לעתיד לבוא שכל המלוכה שלו".

(18) שיחת ערב חג הפסח תשמ"ח – התוועדות ע' 76: "כולל גם בארץ ישראל, ששם יערכו סעודת משיח בשביעי של פסח, וגם בקביעות וכר".

(19) אחרון של פסח תשמ"ח – התוועדות ע' 174: "כאן המקום להזכיר כמה ענינים וכר". וראה שם ע' 151.

ראה בארוכה על"ד מחנות קיץ - בקונטרס "ימי הקיץ"

(20) אחרון של פסח תשמ"ח שם: "והתחלה בזה - קבלת החלטות טובות ביום השבת שממנו מתברך השבת שלאחרי הפסח (שבו מתחילין לומר פרקי אבות)".

בענין אמירת פרקי אבות - ראה בקונטרס "פרקי אבות".

(21) ראה ש"פ אחרי תשמ"ט - התוועדות ע' 68: "א' מהטעמים למנהג שהונהג (כבר כמה שנים), שבהמשך ובסמיכות לחג הפסח, יעשו "כינוס תורה" . . שר"כ שק"ט ומפללים בדברי תורה - כי בהמשך לחג הפסח מתחיל מחדש הענין ד"משה קיבל תורה מסיני" תושב"כ ותושבע"פ (וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש), במילא הרי זה זמן המתאים להוסיף בלימוד התורה, והגם שהכינוס תורה הוא מנהג ישראל (ולא חיוב) - הרי מקיימים על"ז - **בשעת הכינוס** - מ"ע מן התורה דת"ת ודת"ת **דריבם**, וביחד עם זה - עם הרגש והתלהבות שניתוסף על"י מנהג, וע"י רבים".

וראה יום ב' דחג השבועות (התוועדות ב') תשמ"ט - התוועדות ע' 294: "שגם השיעורים שהם מזמן לזמן, ועד כמה פעמים בשנה בלבד, כשהם באופן של **קביעות**, יש להם תוקף כמו ענין **תמיד**, כפי שמצינו בקרבנות, שכל קרבן שישלחו זמן קבוע דוחה שבת, כמו קרבן תמיד שזמנו בכל יום ממש הכוונה היא – להמנהג שנקבע מכ"כ שנים ובכ"כ מקומות לערוך "כינוס תורה" לאחרי ובסמיכות לכל א' משל רגלים . . כולל ובמיוחד חג השבועות, שלהיותו "זמן מתן תורתנו" הרי זה הזמן הכי מתאים לעריכת "כינוס תורה".

ח. כמה פעמים הורה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח להנהלת הישיבה (או באי-כחם) לחלק הד' כוסות לכל הנאספים¹¹.

ט. לפרסם ולפעול על עוד יהודים שיקיימו המנהג דשתיית ד' כוסות¹².

י. פשיטא - באופן של זהירות משיכרות, חס ושלום¹³, על ידי זה שיקח כוסות שלפי ערכו, או שישתה רוב כוס, וכיצא בו¹⁴.

לשתות כל הד' כוסות עם כוונה שזה שייך להגאולה

יא. אלה שספק אצלם אם שתו כל ד' הכוסות בכוונה שזה שייך להגאולה העתידה, בודאי ישלימו, דשתיית ד' הכוסות צריכה להיות באופן ודאי וברור¹⁵.

לנגן הניגונים של רבותינו נשיאינו

יב. [ב"סעודת משיח" אחש"פ תש"נ אמר: אף שאין זה דבר הרגיל, אלא דבר חידוש – ינגנו עתה כל שבעת הניגונים הידועים של רבותינו נשיאינו, בהזכרתם שמותיהם: החל מהבעש"ט והמגיד, אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, הצמח-צדק, אדמו"ר מהר"ש, אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו¹⁶].

באחרון של פסח". ושם ע' 60: "...אשר מידי שנה בשנה הולך ומתפשט וניתוסף ומתפשט עוד יותר (כנ"ל), עד שסוף כל סוף יגיע ויתקבל המנהג בכל בית יהודי". וראה אחרון של פסח תש"א – התוועדות ע' 86: "עד שבדורנו זה נעשה מנהג פשוט והולך ומתפשט אצל רבים מבני ישראל (ועד לכל אשר בשם ישראל יכונה) בכל תפוצות ישראל".

(11) ראה אחרון של פסח תשמ"ח – התוועדות ע' 173: "ובנוגע לפועל - בודאי יקיימו עתה מנהג זה, על ידי זה שבאי-כח הנהלת הישיבה יחלקו ד' כוסות לכל המסובים כאן". וראה אחרון של פסח תש"נ - התוועדות ע' 79: "...תתן הנהלת הישיבה ד' כוסות לא רק לתלמידי הישיבה, אלא גם לכל הנאספים כאן, בביהכ"ס וביהמ"ד של כ"ק מ"ח אדמו"ר נשיא דורנו".

(12) אחרון של פסח תשמ"ט - התוועדות ע' 60: "והמעשה הוא העיקר (לא רק המחשבה, הדיבור או השמיעה, ו"ד המנהג דשתיית ד' כוסות בסעודת משיח, כי אם, הקיום בפועל ממש) . . והן בנוגע להפירסום והפעולה על הזולת, שעדיין יש שהות באחרון של פסח זה לפעול על עוד יהודים שיקיימו המנהג דשתיית ד' כוסות".

(13) "זהירות משיכרות, ח"ו היפך הצינוי והיפך הרצוי כו".

(14) אחרון של פסח תשמ"ח - התוועדות ע' 173.

(15) מאמר ד"ה והחרים תשמ"ט - סה"מ מלוקט ח"ג ע' קצט הערה 20: "באמירת המאמר הוסיף כאן בתור ענין בפ"ע: ובודאי שכל אחד ישלים ד' הכוסות, וגם אלה שספק . . וכאמור, שעל ידי זה מקרבים הגאולה העתידה". וראה אחרון של פסח תשמ"ט – התוועדות ע' 62: "אלה שיש להם ספק אם השלימו שתיית ד' הכוסות . . (הן בכמות, והן באיכות, בנוגע לכוונה כו') - ישלימו באופן שיצאו מידי ספק, כמובן ופשוט, שענין נעלה כזה (ד' כוסות הקשורים עם הגאולה העתידה, כנ"ל בארוכה) צריך להיות באופן ודאי וברור (ללא שום ספק)".

תשמ"ט שם ע' 59-60: "ויש להוסיף ולבאר הקשר והשייכות דגאולה העתידה למספר ד' . . שמספר ד' רומז על שלימות העולם שתה' בגאולה העתידה (לאחרי גמר ושלימות "מעשינו ועבודתינו") - שהעולם יהי' מוקף מכל ד' רוחותיו, בצירוף של מ"ם **סותמה**, שרומז על הגאולה. ועוד רמז בזה - ע"פ מ"ש בהפטרות היום אודות הגאולה העתידה "ואסף נדחי ישראל ונפוצות יהודה יקבץ **מארבע כנפות הארץ**".

...וגם אלה שכבר שתו ארבע כוסות, אבל הי' חסר אצלם בכוונה המתאימה והראוי' (בקשר ובשייכות לגאולה העתידה) - ישתו עוד הפעם . . ויה"ר שכא"א יקיים המנהג דשתיית ד' כוסות כדבעי, מתוך כוונה המתאימה והראוי', ומתוך שמחה אמיתית".

(16) אחש"פ תש"נ – התוועדות ע' 83.

ג. מי שאין ביכלתו²⁹ (מאיזו סיבה שתהי') להשתתף בגופו ישתתף במחשבתו, וכיון שבמקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא, הרי זה נחשב כאילו נמצא בגופו בהמקום שבו נערך הכינוס-תורה³⁰.

ד. להשתדל בפירסום מנהג זה בכל שאר המקומות שעדיין לא נהגו כן – שגם במקומות אלו יערכו "כינוסי תורה" בהמשך ובסמיכות להימים טובים, ב"אסרו חג", או בימים שלאחרי זה, באופן שיוכל להיות "ברוב עם", כפי תנאי המקום³¹.

ה. כשמחירת הפסח הוא ערב שבת - מתחיל ה"כינוס תורה" בערב שבת, והמשכו ביום ראשון לאחר השבת, שאז יוכלו להשתתף בה"כינוס תורה" גם מערי השדה, ואם יוסיפו גם לאחר יום ראשון - מה טוב ומה נעים³².

ו. שידפיסו בקובץ הדברי תורה שמדברים בעת הכינוסים (בקלף נאה ודיו נאה כו'³³), שגם אחרים יוכלו ללמוד בזה, ועל ידי זה - יהי "והעמידו תלמידים", עד ל"תלמידים הרבה" [שזהו גם התכלית של הכינוס תורה]³⁴.

כאן, ונתפשט גם בעוד כמה וכמה מקומות [ומסתמא נוהגין כן גם בארץ ישראל]²².

ב. בכל התוועדות לפני אסרו חג, כ"ק אדמו"ר מלך המשיח מזכיר²⁴ [ולפעמים מצוה להכריז²⁵ ע"ד הכינוס תורה, ומשתתף בעצמו באמירת ענין בנגלה דתורה²⁶ [בענין שהזמן גרמא כמו בהשיעור רמב"ם²⁷, או הזמן כו'²⁸].

(22) ראה יום שמחת תורה תש"נ - התוועדות ע' 250: "ומסתמא נוהגים כן גם בארץ ישראל, ואדרבה, מכיון שבא"י חוגגים שמע"צ ושמת"ח ביום אחד, נשאר יותר מקום כו' בשביל אסרו חג".

(23) אחרון של פסח תשמ"ט - התוועדות ע' 61: "ויהי רצון שיתוסף ויתפשט ויתקבל בכל שאר המקומות".

(24) בשיחת יום ב' דחג השבועות - התוועדות ב' תשמ"ט - התוועדות ע' 294: "וכפי שהכריזו אודות "כינוס תורה" כאן, ובהערה 47: ולא רק הכרזה דביבור, אלא גם במעשה בפועל - שמערב י"ט הדפיסו באתיות מרובעות, והדביקו ע"ג הכותל דבית-הכנסת וביהמ"ד, באופן שאי אפשר להסיר בשבת וי"ט, היינו שנעשה חלק מהכתל, ועי"ז חלק מהבנין כולו, כו". וראה יום ב' דחג השבועות תש"נ - התוועדות ע' 293: "וכן יש להזכיר אודות עריכת ה"כינוס תורה" במוצאי י"ט, והמשכו לאחר שבת פ' נשא, וכו". וראה אחרון של פסח תש"נ - התוועדות ע' 78: "כרגיל בכל שנה - יש להזכיר גם אודות המנהג דעריכת כינוס-תורה באסרו חג".

(25) אחרון של פסח תשמ"ט - התוועדות ע' 61: "ולכל ראש - יכריזו ע"ד הכינוס תורה, המקום והזמן, וכל שאר הפרטים הקשורים עם הכינוס-תורה, והעיקר - שכולם ישתתפו בהכינוס-תורה". [בענין ההכרזה ע"ד כינוס תורה ראה גם יום ב' דחג השבועות - התוועדות ב' תשמ"ט - התוועדות ע' 298: "ואח"כ צוה כ"ק אדמו"ר שליט"א להכריז ע"ד ה"כינוס תורה". אחרון של פסח תש"נ - התוועדות ע' 175: "אחר כך צוה להכריז אודות ה"כינוס תורה". ועוד].

(26) ראה יום שמחת תורה תש"נ - התוועדות ע' 250: "וכרגיל גם להשתתף באמירת ענין בנגלה דתורה, עכ"פ בקיצור, באופן של נקודה כו". וראה יום שמחת תורה תש"נ - התוועדות ע' 250: "נהוג בכל אסרו-חג לערוך כאן כינוס תורה . . וכרגיל גם להשתתף באמירת ענין בנגלה דתורה, עכ"פ בקיצור, באופן של נקודה כו". וראה ש"פ אחרי תשמ"ט - התוועדות ע' 72: "ה"ז הזמן המתאים להשתתף בה"כינוס תורה" ע"י אמירת ענין בנגלה דתורה (כנהוג בכל "כינוס תורה") ועכ"פ לעורר על ענין הדורש שק"ט כו', אשר, בודאי יעיינו בהשק"ט כו". וראה אחרון של פסח תשמ"ח - התוועדות ע' 174: "(בתור השתתפות בכינוס תורה)". יום שמחת תורה תש"נ - ע' 238: "יש להזכיר ולהכריז גם אודות ה"כינוס-תורה", כנהוג בכל השנים, ועאכ"כ בשנה זו, שנת נסים". ראה תשמ"ח יום ב' דחג השבועות - התוועדות ע' 435: "נסיים בדבר המשמח - להכריז ע"ד הכינוס-תורה שיתקיים מחר, אסרו חג ולהזמין את כל המסובים כו', וכנהוג בכל שנה - לומר גם ענין בנגלה דתורה בתור השתתפות בכינוס-תורה". וראה שבת בראשית (ב) המשך לשמח"ת תשמ"ח - התוועדות ע' 366: "יכריזו אודות הזמן והמקום שבו יתקיים ה"כינוס-תורה". וכנהוג - תהי' גם השתתפות בכינוס-תורה".

(27) ראה יום ב' דחג השבועות תש"נ - התוועדות ע' 283: "ובודאי ידונו בזה בהכינוס תורה שמתקיים למחרת ה"ט, כדי לקשר עם לימוד השיעורים השייכים לזמן זה, ובנד"ד שיעורי הרמב"ם".

וראה שיחת אחרון של פסח תש"נ - התוועדות ע' 78: "ויש לקשר עם המנהג שנתפשט ללמוד שיעור יומי ברמב"ם שהשיעור דאסרו-חג הוא סיום הלכה וגם שלם, והתחלת הלכה וספר חדש . . וכיון שביום שלומדים שיעור זה נערך גם כינוס-תורה ע"פ המנהג מכמה וכמה שנים (עוד לפני התקנה דלימוד הרמב"ם), לכן יש לקשר הסיום ברמב"ם עם הכינוס-תורה".

וראה ש"פ אחרי מבה"ח אייר תשמ"ט - התוועדות ע' 72-3: "ומכיון שבדרך כלל ההשתתפות ב"כינוס תורה" היא בהתוועדות דאחרון של פסח, שבו סיימו הלכות תרומות ברמב"ם . . מתאים שההשתתפות ב"כינוס תורה" תהי' בשק"ט בדברי הרמב"ם וכו'".

(28) ראה יום שמחת תורה תש"נ - התוועדות ע' 251: "כרגיל יכריזו עתה פרטי הדברים בקשר לכינוס-תורה, ויה"ר שיהי' בהצלחה רבה".

ראה גם שבת בראשית (ב) המשך לשמח"ת תשמ"ח - התוועדות ע' 371: "ויה"ר שה"כינוס-תורה" יהי' בהצלחה רבה ומופלאה, ובאופן דפועלה נמשכת - שנת תורה, ושנת שמחת תורה וכו'".

(29) אחרון של פסח תשמ"ט - התוועדות ע' 61: "והעיקר - שכולם ישתתפו

בהכינוס תורה . . בגופו, ומי שאין ביכלתו וכו'". וראה שם ע' 296.

(30) אחרון של פסח תש"נ - התוועדות ע' 78: "ובפרט שמעלת המקום שבו נערך הכינוס תורה - ביהכ"ס וביהמ"ד של כ"ק מ"ח אדמו"ר נשיא דורנו - מועילה ומסייעת להחשב כמו שנמצא גם בגופו".

(31) יום ב' דחג השבועות (התוועדות ב') תשמ"ט - התוועדות ע' 294: "וכאן המקום להציע שישתדלו בפירסום . . ויש להוסיף, שבנוגע לכל הענינים . . יש נתינת-כח מיוחדת (לא רק מהענין דמ"ת, אלא) גם מהענין דהקדמת נעשה לנשמע שלפני מ"ת, היינו, שגם כשחסר בהבנה בשלימות בכל ה"ל, יש לעשות זאת גם באופן של הקדמת נעשה לנשמע".

וראה אחרון של פסח תשמ"ט - התוועדות ע' 62: "...כולל גם ההכרזה וההתעוררות שיחליטו עתה לערוך "כינוסי תורה" גם במקומות שמאיה סיבה שתהי' לא הונהג עדיין מנהג זה. ויה"ר שמהם יראו וכן יעשו גם בכל שאר המקומות, ובפרט כשרואים שמוסיפים עוד יותר (במקומות שכבר נתקבל המנהג) - הן בכמות והן באיכות, כולל גם הוספה במספר המשתתפים בה"כינוס תורה" יותר מאשר ע"ד הרגיל בשנים הקודמות, ומתוך שמחה וטוב לבב". וראה ש"פ אחרי תשמ"ט - התוועדות ע' 69: "כדאי לעורר את בני ישראל בכל מקום ומקום האפשרי, שדבר נכון וטוב מאד שיעשו "כינוס תורה", בימים אלו בשבוע זה (בסמיכות לחג הפסח), או על כל פנים בשבת הבא או בימים שלאחרי זה (בכל מקום לפי תנאי המקום והזמן), ובמקומות שכבר עושים "כינוס תורה" - יוסיפו בזה, בכמות ובאיכות".

(32) משיחות אחרון של פסח תשמ"ט - התוועדות ע' 61-62: "משא"כ בערב שבת, שלא יוכלו לבוא ולהשתתף בה"כינוס תורה" כדי שלא יגרע במעשיהם ועבודתם ופירותיהם במקום מושבם ביום השבת".

(33) שם: "שעל ידי זה ישנם הדברי תורה באופן ד"תשים לפניהם", "כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם".

(34) ש"פ אחרי תשמ"ט - התוועדות ע' 71: "...ומזה גם הלימוד בנוגע ל"כינוס תורה" . . שתכליתם צ"ל גם "והעמידו תלמידים הרבה".

אחד מהדברים לוודא זאת - על ידי זה שמדפיסים בקובץ וכו'".